

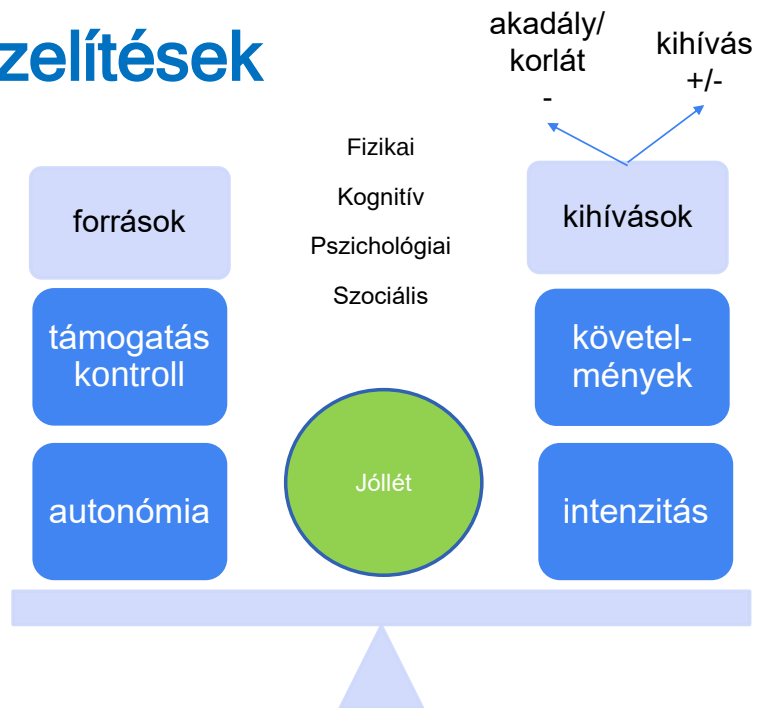

Tanári jóllét és megküzdési
stratégiák a felsőoktatásban a
pandémia alatt és után
2022.06.08. Mellearn Konferencia

Sass Judit, Bodnár Éva
és Vinczéné FeketeLídia
Budapest Corvinus Egyetem

Jóllét megközelítések

- Hedonikus
- Eudaimonikus
- **Equilibrium (Dodge, 2012) → dinamikus, motivációs, multidimenzionális**

veszélyhelyzeti távoktatás – kihívások/ akadályok

Technikai/ technológiai	- online technológiai felkészültség/ önbizalom hiánya - hiányzik a támogató struktúra, a home-office infrastruktúra, hozzáférés. - szükséges rugalmasság, munkaterhelés, időnyomás - az adatok bizalmas kezelése
Akadémiai	- szerep: „újonc” szint→ elárasztja a munka (más pedagógiai megközelítés kell, tananyag adaptálása) - online értékelés (bizonytalan), csalás - visszajelzés hiánya a megértésről - nemzetközi hallgatók: védelem, megtartás, mentális egészség, pénzügyek - egyes tudományágakban távtanítás nem kompatibilis (laboratórium, sport)
Tanár-diák kommunikáció	- a közvetlen interakció hiánya, felek bevonásánál pszichológiai nyomás - tanulói ellenállás, elutasítás - a távkommunikációs képességek hiánya (a hallgatók hozzáférése/ lehetőségei) - törődés, aggodalom a hallgatókért, gyakorlati és lelki támogatás
Személyes	- elszigeteltség, magány, mozgásszegény életmód, (in-)formális támogatás csökken - csökken a kapcsolat a kollégákkal & az egyetemhez való tartozás érzés - egészségügyi és életstressz, fáradtság, düh, határok, kikapcsolódás hiánya. - kommunikációs túlterhelés tanítási idő nő, főleg nők: bizonytalan WLB - bizonytalan munkahelyi helyzet a nem tanszéki oktatók esetében
Adedoyin & Soykan 2020; Cataná et al, 2021; Crawford et al, 2020; Dhawan, 2020); Jelinska & Paradowski, 2021; Oliveira et al, 2021; Sahu, 2020; Watermeyer et al. 2021; Wray & Kinman 2021	

„Techies”, akik szeretnek tanítani: Ismerik és élvezik az online tanítást, de hiányolják a F2F osztálytermet.

„Túlterhelt mint ember”: Felkészült és gondoskodó. Próbál egyensúlyt teremteni a munka-magánélet és a félév „végigcsinálása” között.

Ramlo, 2021

A lényeg, amit nem lehet online csinálni! Az online korlátozásokra összpontosít, küzd az online kommunikációval, hiányolja a F2F-t. Nem élvezi, nem érzi magát fiatalosnak. Aggódik, a tanulás hatékonysága és a

Források és jóllét a felsőoktatásban a Covid alatt

tanítás

- új lehetőségek és tanulás az átállással
- a tananyagok átalakítása
- a tanításban + érzések: létezés, energia, élvezet, érdeklődés fenntartása

IKT használat

- felhasználói élmény (IKT-eszközök, funkciók)
- az IKT-val tanítás folyamatos
→ a felsőoktatás rugalmassága észlelt

személyes

- új technológiák elfogadása
- Partner → kevesebb negatív érzés (!vegyes eredmények)
- kollégák, egyetem, vezetőség támogatása
- személyes megküzdés: "struktúra"
- "visszahúzódás"
- "kitartás + elkötelezettség"

Creely et al, 2021

Al-Sabbah et al, 2021; Creely et al, 2021; Jelinska & Paradowski, 2021; Ramlo, 2021; Oliveira et al, 2021; Sieber et al, 2020

Módszerek – adatgyűjtés, minta

1. Online kérdőív: → tematikus tartalomelemzés, összevetés

Témák:

- észlelt kompetenciák, pedagógiai célok elérése, online tanítás tapasztalatai
→ források – kihívások - akadályok

2. Tematikus interjú: "pszichológiai és mentálhigiénés" tanácsadók

Témák: tanárok kihívásai, támogatás-igény & ajánlott stratégiák

Online kérdőíves felmérés (önkéntes kitöltés)

A válaszadók száma:

2020. június: N=73

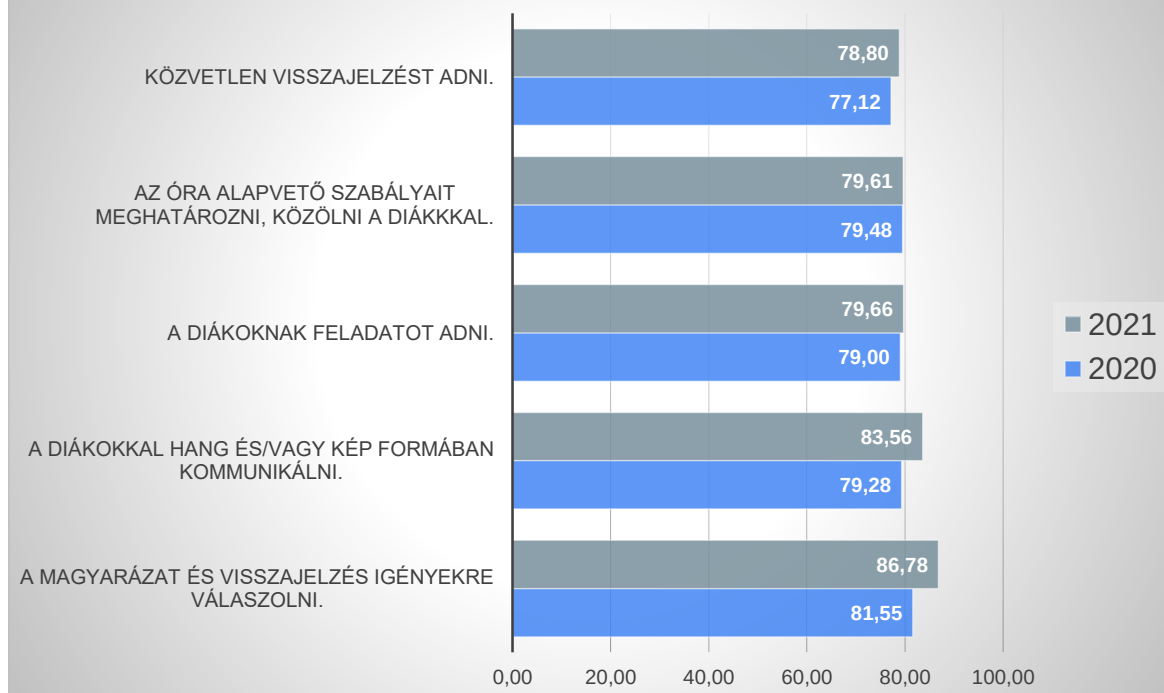
2021. július: N=52

Interjú

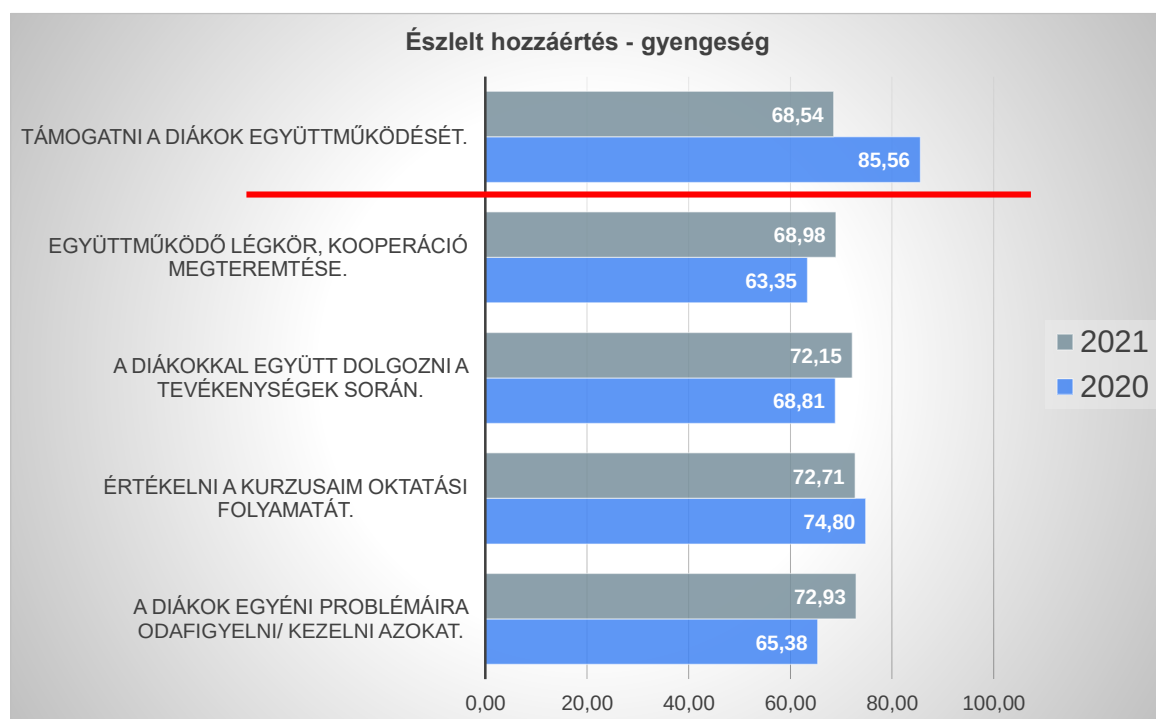
- 2 tanácsadói → 40 tanácskérő munkatárs tapasztalatairól

Tanári kompetenciák: források/erősségek

Észlelt hozzáértés az adott területen

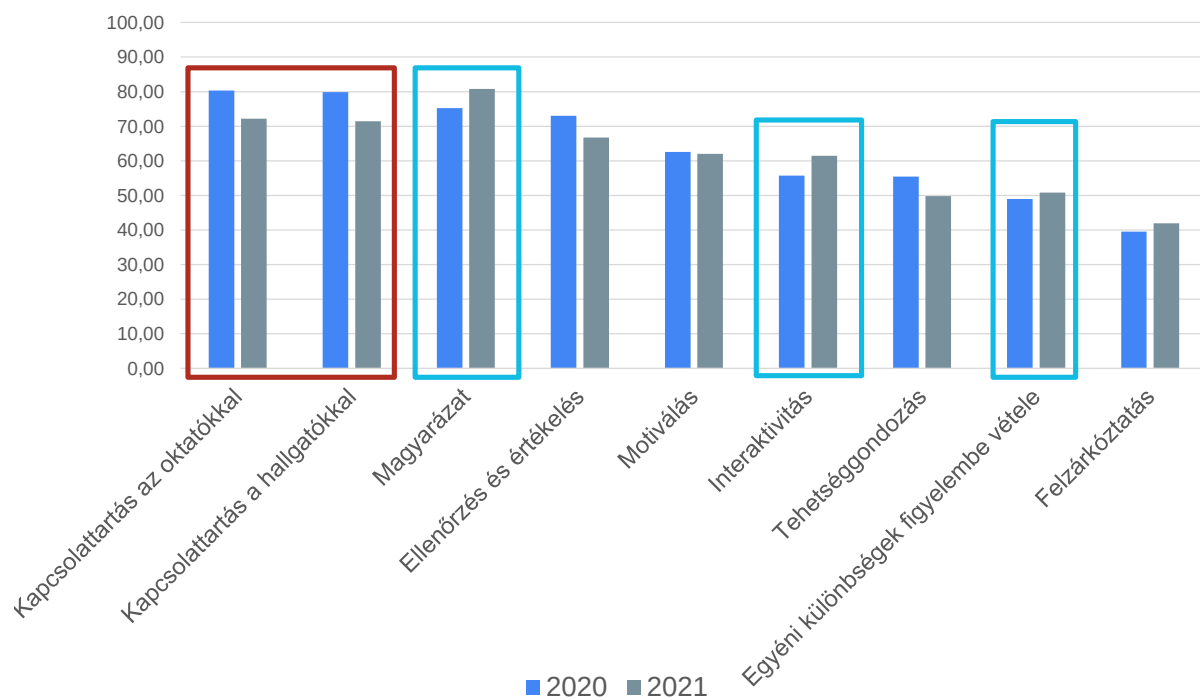

Tanári kompetenciák: akadályok/gyengeségek

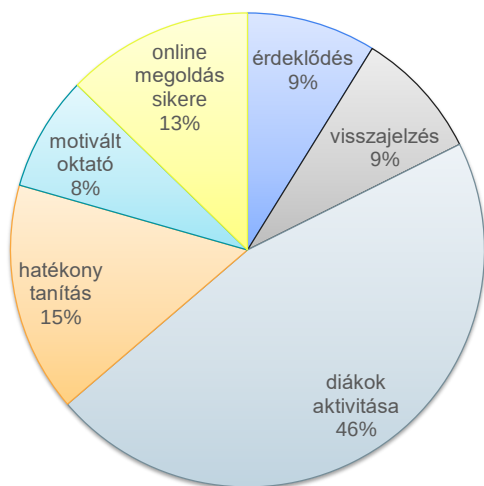
Észlelt teljesítmény

Pedagógiai célok megvalósítása a kurzuson

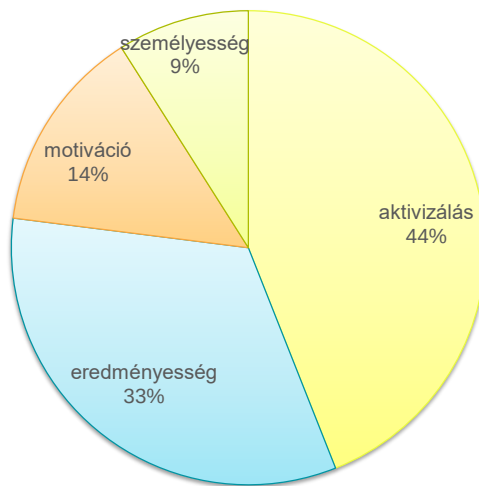

Források: Miért volt jó a kurzus? Mitől volt elégedett vele?

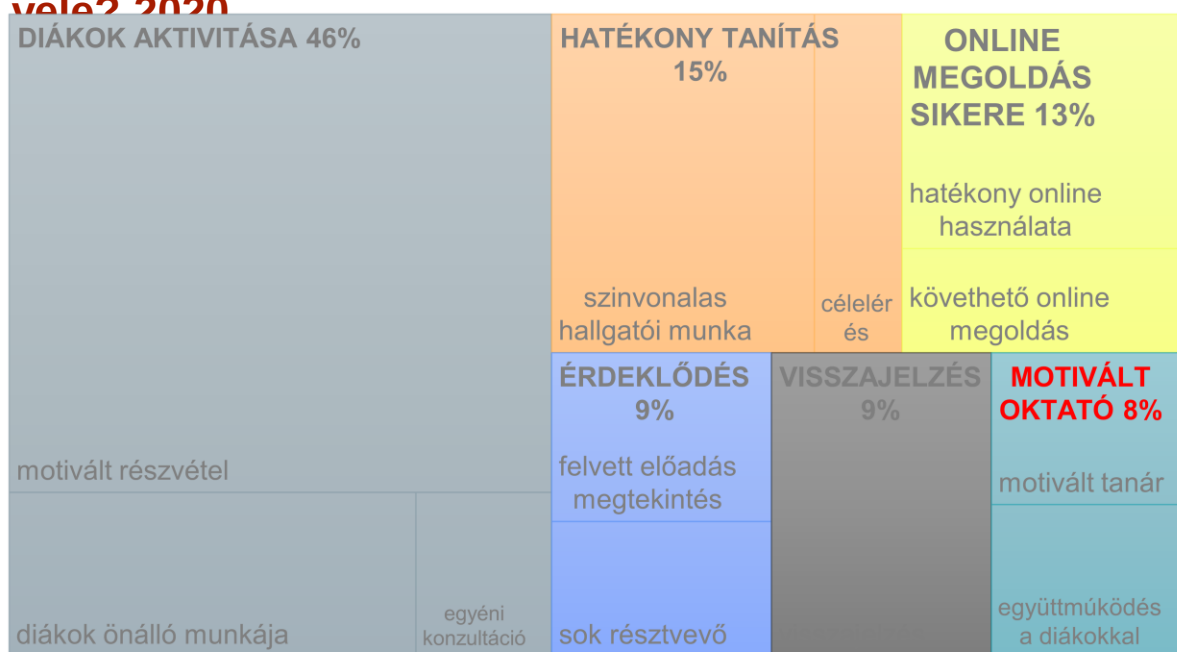
2020

2021

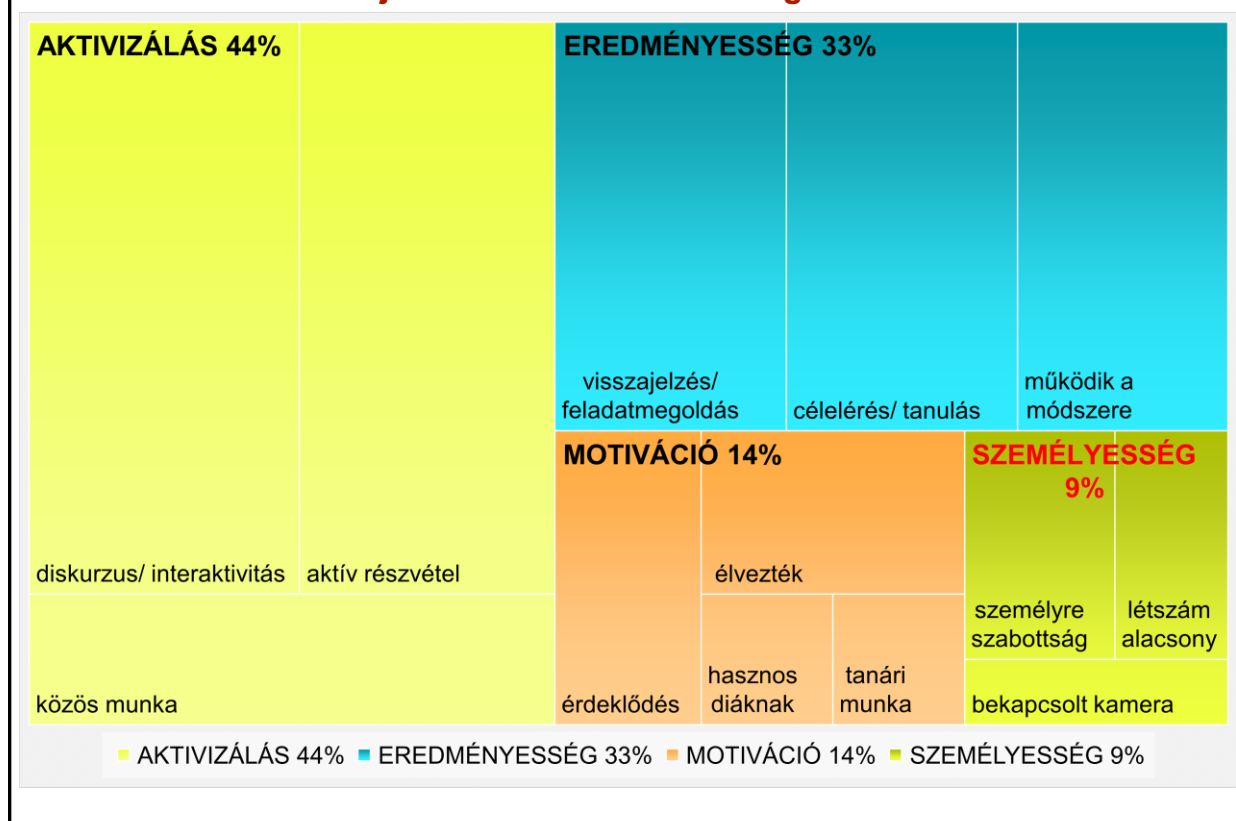

Források: Miért volt jó a kurzus? Mitől volt elégedett vele? 2020

- ÉRDEKLŐDÉS 9%
- VISSZAJELZÉS 9%
- DIÁKOK AKTIVITÁSA 46%
- HATÉKONY TANÍTÁS 15%
- MOTIVÁLT OKTATÓ 8%
- ONLINE MEGOLDÁS SIKERE 13%

Források: Miért volt jó a kurzus? Mitől volt elégedett vele? 2021

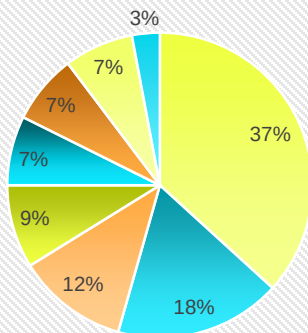
Kihívás/ akadály- „nem érte el a célt”

2020	2021
motiválatlan diák (passzív, közönyös, nem jön, időhiány) 36%	diáknál hiányosság (aktivitás, részvétel, fáradt, képesség 26%
tanári terhelés (idő, erőfeszítés, létszám, család) 25%	<i>tanárnál motiválási probléma (nem/kevésbé tud motiválni, bevonni) 20%</i>
technikai korlát (gépterem, moodle, szinkron online hiánya) 18%	interakció-hiány (kommunikáció kontaktus 15%)
<i>tanári hatékonyság hiánya (sikertelen érdeklődéskeltés, kommunikáció, kapcsolat ellenséges, tanár motiválatlan) 14%</i>	technikai ok (probléma, órarend, sok diák) 15%
diák mentális állapota 5%	online módszer probléma (más módszer kell, visszajelzés, sok feladat) 15%
diák csal 2%	egyéb (visszajelzés, elérés, diák motiváció hiánya) 15%

Akadály: „nem működő” kurzus

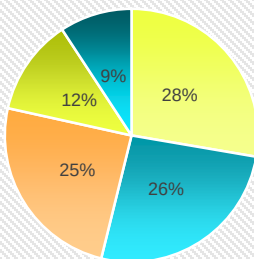
○ külső ok
○ diák felelőssége
○ tanár felelőssége

2020

- diáknál aktivitás, motiváció hiánya (részvétel, érdeklődés, interakció, készülés hiánya)
- nem hatékony tanári megoldások (elkészítésre nincs idő, nem interaktív, közös alkotás sikertelen, szervezethez hiánya, monotonitás)
- technikai korlát (IKT, intenzív hét helye)
- visszajelzés hiánya
- személyesség, kontaktus, reakció hiánya
- gyenge kurzus eredmény/ teljesítmény
- nem online előadást tartott
- reális diák-elvárások

2021

- diákok bevonódás hiánya (nem jön, passzív, nehéz lekötni)
- tanítási akadály (anyagot nehéz online tanítani, teher, élő kapcsolat hiánya, diák nem képes új módszerre)
- interakciós akadály (közös hang hiánya, nincs válasz, interakció hiánya)
- tanítás eredményessége nem követhető (nincs visszajelzés, érti)
- technikai akadály (óraütközés, tömbösítés, létszám, nem oktatható tárgy)

Veszélyhelyzeti távoktatás - kihívások és akadályok

Technikai/ technológiai	- online technológiai felkészültségének/bizalom hiánya - hiányzik a támogató struktúra, a otthon munkahely infrastruktúra, az egyetemhez való hozzáférés - szükséges rugalmasság, munkaterhelés és időnyomással - az adatok bizalmas kezelése
Akadémiai	- szerep: „kezdőnek” érzi magát, elárasztja a munka - a tartalom adaptálása az online oktatáshoz és megváltozott pedagógia - online értékelés (bizonytalan), csalás - visszajelzés a megértésről - nemzetközi hallgató: védelem, megtartás, mentális egészség, pénzügyek - az online tanulás kompatibilitási hiányosságai egyes tudományágakban (laboratórium, sport)
Tanár-diák kommunikáció	- közvetlen interakció hiánya, mindkét fél bevonás → pszichológiai nyomás - tanulói ellenállás, elutasítás - a távkommunikációs képességek hiánya (a hallgatók hozzáférése/ lehetősége) - törődés, aggodalom a diákokért gyakorlati és lelkipásztori támogatás
személyes	- elszigeteltség, magány, mozgásszegény életmód, a támogatás formális és informális forrásainak csökkenése. - a kollégákkal való kapcsolat, az egyetemhez való tartozás érzésének csökkenése. - egészségügyi és életstressz, fáradtság, düh, a határok elvesztése (munka és magánélet), a kikapcsolódás hiánya. - kommunikációs túlterheltség, megnövekedett tanítási/felkészülési idő - nők: bizonytalan munka-magánélet egyensúlya - bizonytalan munkahelyi helyzet a nem tanszéki oktatók esetében

Tanácsadói tapasztalatok

Első hullám

- Bizonytalanság
- Általános szorongás
- Technológiai és módszertani problémák
- DE az online oktatás biztos pont, szoros együttműködés a diákokkal

Második/harmadik hullám

- A kollégákkal és diákokkal való kapcsolat elvesztése, deperszonalizáció
- "szürke" érzés, fáradtság, kimerültség

A hallgatói szempontokat alig említették...

További kihívások:

- WLimB/ párkapcsolati kihívások / magány

Források:

- Időstruktúrálás
- Fizikai kimozdulás
- Kapcsolódás
- Asszertivitás
- Tanulás/ jelenlét, új módszerek, kutatás és rugalmasság

Következtetések

2020: motivált, tanítási jelenlét, kapcsolat, együttműködés, egyéni célelérés vs nem hatékony megoldások (problémamegoldó megküzdés)

2021: siker= interakció, személyesség vs motivált részvétel/ társas jelenlét problémák (kontroll hiánya)

akadályok

belső

- énhatékonyság hiánya
- Covid-szorongás

külső

- hallgatói részvétel hiánya
- munka és a magánélet határ
- egészségügyi problémák
- párkapcsolati problémák
- magány

kihívások

WLB - új szokások kialakítása

új megoldások keresése → online oktatás/ értékelés

források

belső

- Fizikai kilépés a megszokott környezetből (gyakorlás, séta)
- Az idő strukturálása
- Ágencia

külső

Támogatás kérése

- szakmai
  - mentális
  - kapcsolatok építése
- ágencia, énhatékonyság

Köszönjük a figyelmet!